

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สืบเนื่องมาจากกระแสวิกฤตทางเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับเมื่อปี 2540 ที่ได้ส่งผลกระทบต่อคนทั้งประเทศไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจหรือสังคม ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นเหล่านั้นทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ และการดำรงชีวิตของคนไทยมีการเปลี่ยนแปลงไป ประเทศไทยประสบกับปัญหามากมายเช่น การลงทุนทางธุรกิจและอุตสาหกรรมลดลง การเลิกกิจการและเลิกจ้างงาน เศรษฐกิจซบเซาและหดตัวลงอย่างค่อนเคียง ทำให้เกิดปัญหาในสังคมไทยโดยเฉพาะผู้ใช้แรงงานเกิดภาวะความไม่มั่นคงในอาชีพ และรายได้รวมถึงภาระทางด้านรายจ่ายและหนี้สิน แม้กระทั่งกำลังแรงงานรุ่นใหม่เข้าสู่ตลาดแรงงานหางานทำไม่ได้ ผู้ที่ประกอบอาชีพอยู่เดิมก็ถูกเลิกจ้าง ภาวะการว่างงานจึงเกิดขึ้น ปัญหาดังกล่าวหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนได้พยายามหาทางแก้ไขเพื่อลดปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างจริงจัง จนกระทั่งประเทศไทยต้องเข้าร่วม โครงการเพื่อขอรับความช่วยเหลือทางด้านการเงินและวิชาการจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ หรือ IMF (International Monetary Fund) เมื่อเดือนสิงหาคม 2540 เพื่อนำเงินที่ได้รับมาไปกระตุ้นให้เศรษฐกิจไทยสามารถฟื้นตัว เกิดการลงทุนและการจ้างงานเพิ่มขึ้น รัฐบาล และผู้บริหารประเทศในขณะนั้นได้มีนโยบาย แผนงานและกิจกรรมมากมายเพื่อที่จะเป็นการแก้ไขปัญหามาให้หมดไป อย่างเช่น โครงการเงินทุนหมุนเวียนหมู่บ้าน โครงการแก้ไขปัญหาค่าเงินบาท โครงการมาตรการเพิ่มค่าใช้จ่ายภาครัฐเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ และ โครงการกองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคม (กองทุนชุมชน) เป็นต้น

ในการดำเนินงานตามโครงการเหล่านั้นคณะเจ้าหน้าที่ของโครงการสามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้อีกในระดับหนึ่ง เช่น โครงการกองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคม เป้าหมายที่สำคัญของโครงการ คือ การสร้างเสริมศักยภาพชุมชน สร้างทุนทางสังคม มุ่งช่วยเหลือคนยากจนและกลุ่มคนว่างงานและด้อยโอกาส ซึ่งการดำเนินงานโครงการกองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคมได้ดำเนินการมาโดยแยกออกเป็น แผน 1 จนถึง แผน 5 (มกราคม 2542- เมษายน 2545) ซึ่งจากการดำเนินโครงการประเมินผล พบว่า มีการคอร์รัปชันอยู่บ้างในบางโครงการที่ผู้นำไม่ซื่อสัตย์แต่ในภาพรวมกว่าร้อยละ 95 ไม่มีปัญหาการทุจริต เพราะชุมชนต้องมีเหตุผลการใช้จ่ายงบประมาณและสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิก (สัมพันธ์ เศษะอธิก. 2544 : 2-3)

เช่นเดียวกันกับ โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ที่ดำเนินการ โดยกระทรวงมหาดไทย และมอบหมายให้ กรมการพัฒนาชุมชนรับผิดชอบ ดำเนินการมาตั้งแต่ ปี 2536 โครงการดังกล่าว ได้แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ระยะๆ แรกเริ่มตั้งปี 2536-2540 และระยะที่สอง 2541-2544 ซึ่งการดำเนินงาน โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ได้ปิดโครงการแล้วเมื่อปีงบประมาณ 2544 วัตถุประสงค์สำคัญของการดำเนินงานก็เพื่อให้ครัวเรือนที่ยากจนในหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนา อันดับ 1 ได้รับความช่วยเหลือด้านเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพหมู่บ้านละ 280,000 บาทมีรายได้ สูงขึ้นจนพ้นเส้นความยากจน เอกสภาน์และจุดเด่นของ โครงการอยู่ที่การกระจายรายได้ถึงระดับ หมู่บ้าน กระจาย โอกาส ถึงระดับครัวเรือน และกระจายอำนาจถึงระดับคณะกรรมการหมู่บ้าน การดำเนินงานเป็นการยืมเงินไปลงทุนที่ไม่ได้คิดดอกเบี้ย โดยมีคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. ประจำหมู่บ้าน เป็นผู้พิจารณาอนุมัติโครงการของครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่เสนอขอยืมเงิน ผลการดำเนินงานตั้งแต่ระยะที่ 1 ถึงระยะที่ 2 พบว่า มีครัวเรือนที่ได้รับการยืมเงินจำนวน 1,504 ด้านครัวเรือน และมีครัวเรือนที่ได้รับเงินยืมมีรายได้และผ่านเกณฑ์มากกว่า 15,000 บาทต่อคนต่อปี จำนวน 379,936 ครัวเรือน (สำนักบริหารกองทุนพัฒนาชุมชน, 2545 : 36) จากการติดตามและ ประเมินโครงการของครัวเรือนที่มีรายได้เพิ่มขึ้น พบว่า โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 60.24 มีรายได้ เพิ่มขึ้น และส่วนใหญ่ร้อยละ 77.68 มีคุณภาพชีวิตดีขึ้นซึ่งดีขึ้น เช่น การประกอบอาชีพ อาหาร การกิน การปรับปรุงที่อยู่อาศัย และการลดลงของภาระหนี้สิน เป็นต้น (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2541 ก : บทคัดย่อ)

การดำเนินงานการแก้ไขปัญหาคาของชาวชนบทตามกิจกรรม และ โครงการดังกล่าว ข้างต้นเป็นหน้าที่สำคัญที่รัฐจะต้องเร่งดำเนินการให้ต่อเนื่อง ดังนั้นรัฐบาลชุดปัจจุบัน โดยพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี จึงได้แถลงการต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 ถึงนโยบายสำคัญที่จะต้องแก้ไขปัญหาคาของชนบทไทยที่ประสบอยู่ โดยเฉพาะปัญหา ทางด้านเศรษฐกิจของประชาชนในชนบทและเมืองให้หมดสิ้นไป ด้วยการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง แห่งละ 1 ล้านบาท ที่มีปรัชญาแนวคิดของกองทุนหมู่บ้านเพื่อการกอบกู้วิกฤต และ เปิดโอกาสในการเรียนรู้ การดำเนินกิจกรรมร่วมกันของชุมชนเพื่อเป็นฐานรากในการพึ่งตนเองได้ ทางเศรษฐกิจของครัวเรือน ซึ่งนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองดังกล่าว ได้กำหนดพื้นที่ เป้าหมายของการดำเนินโครงการจำนวนทั้งสิ้น 79,754 หมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยแยกเป็น หมู่บ้าน จำนวน 70,865 หมู่บ้าน และชุมชนเมือง จำนวน 8,889 ชุมชน (รวมกรุงเทพมหานคร, พัทยา และเขตเทศบาลทั่วประเทศ) จำนวนเงินงบประมาณ ทั้งสิ้น 79,754 ล้านบาท (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2544 : 1-11)

เมื่อศึกษาถึงนโยบาย หลักการที่สำคัญของการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแล้ว สรุปได้ว่า มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน เพื่อ

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อการลงทุนสำหรับการพัฒนาอาชีพ เสริมงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้และลดภาระรายจ่ายพร้อมทั้งเป็นการบรรเทาหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วนแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน

2. ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดการระบบการบริหารจัดการเงินทุนของชุมชน

3. การเสริมสร้างกระบวนการพึ่งตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ และพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อการแก้ไขปัญหาของตนเอง รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจแบบพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

4. การกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างความเข้มแข็งในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในอนาคต

เพื่อให้วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานตามโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่กล่าวมาข้างต้นบรรลุวัตถุประสงค์ รัฐบาลจึงได้กำหนดรูปแบบการบริหาร และการจัดการ โดยมีกระบวนการดำเนินงานแบ่งออกได้เป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ระดับชาติ ประกอบด้วย

1.1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (กททช.) มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงาน

1.2 สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ

1.3 คณะอนุกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ทำหน้าที่ในการปฏิรูประบบราชการ บูรณาการทำงานร่วมกันเพื่อสนับสนุนการทำงานของคณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

2. ระดับจังหวัด ประกอบด้วย คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด มีหน้าที่ในการสนับสนุนการเตรียมความพร้อม ติดตามตรวจสอบ สนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการแก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง พร้อมทั้งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ

3. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประกอบด้วยตัวแทนกลุ่ม องค์กร และประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน ซึ่งได้มาโดยวิธีการที่ชาวบ้านเลือกกันเองในหมู่บ้านหรือชุมชน จำนวน 15 คน

การดำเนินงานโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองดังกล่าว คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ได้พิจารณาจัดสรรและโอนเงินกองทุนให้หมู่บ้านและชุมชนเมืองแล้วจำนวน 56,346 กองทุน คิดเป็นร้อยละ 75.2 ของหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั่วประเทศ ซึ่งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้พิจารณาอนุมัติให้สมาชิกกองทุนกู้ยืมไปประกอบอาชีพแล้วเป็นเงินทั้งสิ้น 23,456 ล้านบาท (แห่ง ถึง โศทของ. 2544 : 16) จะเห็นได้ว่าโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นแนวทาง โครงการกิจกรรมที่เป็นการสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่ขาดโอกาสของการได้รับความช่วยเหลือทางการเงินทุนในการประกอบอาชีพให้ได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุม ซึ่งในขณะเดียวกันนี้ก็ได้มีคำถามขึ้นมาอีกว่าจะสามารถ ใช้เงินสำหรับการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ได้จริงหรือไม่

จากกระบวนการดำเนินงาน ขั้นตอนของการปฏิบัติตามโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พร้อมทั้งเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานสนับสนุน คิดตามในระดับอำเภอ กิ่งอำเภอในพื้นที่ของจังหวัดนครราชสีมา การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาเลือกศึกษาในเขตพื้นที่ของกิ่งอำเภอเมืองยาง ที่ประกอบด้วย 4 ตำบล 44 หมู่บ้าน มีการจัดตั้งกองทุนครบทั้ง 44 หมู่บ้าน พร้อมทั้งได้รับการจัดสรรเงินทุน 1 ล้านบาทครบทุกกองทุนแล้ว หลังจากได้รับการพิจารณาอนุมัติเงินทุนดังกล่าวทำให้เกิดประเด็นที่น่าสนใจขึ้นมา โดยเฉพาะตำบลเมืองยาง ซึ่งมีทั้งหมด 11 กองทุน ได้รับการพิจารณาจัดสรรเงินทุนในคราวเดียวกันครบทุกกองทุน ซึ่งตามลักษณะของการตั้งบ้านเรือน เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม และวิถีชีวิตของคนในชุมชนทั้ง 11 หมู่บ้าน ไม่มีความแตกต่างจากชุมชนหรือหมู่บ้านอื่น ๆ ในเขตพื้นที่กิ่งอำเภอเมืองยาง และได้รับการเตรียมความพร้อมจากหน่วยงานภาครัฐเหมือนกัน ประกอบกับผ่านการประเมินความพร้อมของกองทุนจากคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ กิ่งอำเภอในระยะเวลาที่ใกล้เคียงกันทั้ง 44 หมู่บ้าน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ด้วยการประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โครงการและการบริหารจัดการเงินทุน ซึ่งศึกษาเฉพาะกรณีตำบลเมืองยาง กิ่งอำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โครงการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านตำบลเมืองยาง กิ่งอำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านตำบลเมืองยาง กิ่งอำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ในด้านการบริหารจัดการเงินกู้
2. ผลของการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง วิชาการทำงานพร้อมทั้งวางแผนปรับปรุงแก้ไขปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเมินโครงการ ในด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษาตำบลเมืองยาง กิ่งอำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา
2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ หัวหน้าครัวเรือนและหรือสมาชิกในครัวเรือน หมู่บ้านของตำบลเมืองยาง จำนวน 11 หมู่บ้าน ประกอบด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 11 คณะฯ ละ 15 คน รวม 165 คน สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 1,089 คน
3. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 471 คน โดยใช้ในการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลากและได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้
 - 3.1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจำนวน 5 คณะฯ ละ 15 คน รวม 75 คน
 - 3.2 สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ไม่ได้รับเงินกู้จำนวน 5 หมู่บ้าน รวม 79 คน
 - 3.3 สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับเงินกู้ จำนวน 5 หมู่บ้าน รวม 317 คน
4. รูปแบบของการประเมินใช้แบบ CIPP Model ของ Stufflebeam และคณะเป็นกรอบในการประเมิน

5. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

5.1 ตัวแปรอิสระคือ

5.1.1 บริบทของหมู่บ้าน ได้แก่ สภาพที่ตั้งของชุมชน สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพทางสังคมและการรวมกลุ่ม องค์การชุมชน

5.1.2 โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ได้แก่ นโยบาย วัตถุประสงค์ หลักการ วิธีการดำเนินงานและการติดตามประเมินผลของโครงการกองทุนหมู่บ้าน

5.1.3 กระบวนการบริหารจัดการโครงการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ การจัดตั้งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน การจัดทำระเบียบกองทุนหมู่บ้าน การพิจารณาอนุมัติเงินกู้ การติดตาม/สนับสนุนสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมตามโครงการ

5.1.4 กระบวนการบริหารจัดการเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ การจัดทำโครงการ การประกอบอาชีพ การส่งคืนเงินกู้ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมตามโครงการ

5.2 ตัวแปรตาม คือ

5.2.1 ประสิทธิภาพจากการบริหารจัดการโครงการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

5.2.2 ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเงินกู้ของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โครงการ หมายถึง โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล โดยที่รัฐบาลจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่หมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งละ 1,000,000 บาท ในปีงบประมาณ 2544 และ 2545

2. การประเมิน หมายถึง กระบวนการรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล แปรผลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจของโครงการ โดยแยกรายละเอียด การประเมินออกเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 การประเมินด้านสภาพแวดล้อม หมายถึงการประเมินเกี่ยวกับบริบททั่วไปของหมู่บ้านในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคมและการรวมกลุ่ม องค์การชุมชน

2.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) หมายถึงการประเมินเกี่ยวกับนโยบาย วัตถุประสงค์ หลักการ วิธีการดำเนินงานและการติดตามประเมินผล โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

2.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ การจัดตั้งคณะกรรมการกองทุน การจัดทำระเบียบกองทุน การอนุมัติจัดสรรเงินกู้ การติดตามและสนับสนุน การจัดทำโครงการ การประกอบอาชีพ การส่งคืนเงินกู้ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมตาม โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

2.4 การประเมินด้านผลิตผลหรือผลลัพธ์ (Outcome Evaluation) หมายถึง การประเมินการดำเนินงานตาม โครงการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และสมาชิกกองทุน เพื่อพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับ โครงการว่าผลลัพธ์ที่ได้ จากการดำเนินโครงการบรรลุผลตามที่ต้องการหรือไม่ และมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดในการบริหารจัดการกองทุน

3. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง ตัวแทนของกลุ่ม องค์กรประชาชน และประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนของตำบลเมืองยาง กิ่งอำเภอมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งขึ้นในหมู่บ้าน จำนวน 15 คน

4. สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง ประชาชน กลุ่ม องค์กรประชาชนของตำบล เมืองยาง กิ่งอำเภอมืองยาง จังหวัดนครราชสีมาที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านตามระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้าน

5. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โครงการ หมายถึง การดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานตั้งแต่การเตรียมความพร้อม ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ การจัดตั้งคณะกรรมการกองทุน การจัดทำระเบียบข้อบังคับกองทุน การอนุมัติจัดสรรเงินกู้ การติดตามและสนับสนุนสมาชิกกองทุนและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน

6. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเงินกู้ หมายถึง การดำเนินงานของสมาชิกกองทุนในการจัดทำโครงการ การประกอบอาชีพ การส่งคืนเงินกู้และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน

7. การบริหารจัดการ หมายถึง การใช้ทรัพยากรต่างๆ ในองค์กรและชุมชนเช่น บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน งบประมาณเพื่อดำเนินกิจกรรมให้เกิดผลงานตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

8. การอนุมัติเงินกู้ หมายถึง การพิจารณาให้กู้ยืมเงินของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่สมาชิกกองทุนจัดทำคำขอยืมเงินตามเงื่อนไขและระเบียบว่าด้วยการกู้ยืมเงินของกองทุนหมู่บ้านที่กำหนด

9. การประชาสัมพันธ์ หมายถึง คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน โดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น การจัดการประชุมสมาชิก การรายงานผลการดำเนินงาน การจัดทำทำโครงการกองทุน การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ และ

จัดแสดงข้อมูลผลการดำเนินงาน

10. การจัดตั้งคณะกรรมการกองทุน หมายถึง การเลือกสรรคนดีเป็นกรรมการกองทุน โดยมีการจัดเวทีชาวบ้าน เพื่อเลือกสรรคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจำนวนไม่น้อยกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ตามระเบียบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
11. การจัดทำระเบียบข้อบังคับกองทุน หมายถึง คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และประชาชนร่วมกันจัดทำระเบียบข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้านของตนเอง และตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด
12. การติดตามและสนับสนุนสมาชิกกองทุน หมายถึง การติดตาม สนับสนุนสมาชิกผู้กู้เงิน ไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ที่สมาชิกยื่นเสนอขอขอกู้เงินจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
13. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมตาม โครงการหมายถึง การมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมของการดำเนินโครงการ เช่น การประชุม การคัดเลือกคณะกรรมการ การจัดทำระเบียบข้อบังคับกองทุน การติดตาม การพิจารณาอนุมัติเงินกู้
14. การจัดทำโครงการ หมายถึง การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและแบบคำขอกู้เงินของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ประสงค์จะขอกู้เงิน คนที่ระเบียบกองทุนหมู่บ้านกำหนด
15. การประกอบอาชีพ หมายถึง การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ที่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านยื่นแบบเสนอขอกู้เงินจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
16. การส่งคืนเงินกู้ หมายถึง การส่งคืนเงินกู้ของสมาชิกแต่ละรายตามสัญญาเงินกู้ที่สมาชิกได้จัดทำคำขอ และสัญญาไว้กับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านแล้วแต่สัญญาว่าจะส่งคืนเป็นรายเดือน สามเดือน หกเดือนหรือรายปี/พร้อมดอกเบี้ยเงินกู้ตามระเบียบกองทุนหมู่บ้านของแต่ละหมู่บ้าน และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด